

Svanučé

Glasnik Kristove Prisutnosti



Svanuće

Lipanj 2026.

Sadržaj

NAJVAŽNIJI DOGAĐAJI ZORE	2
DAN PEDESETNICE	2
MEĐUNARODNE BIBLIJSKE STUDIJE	15
DEBORA I BARAK	15
USLIŠENA HANINA MOLITVA.....	18
JONATAN I DAVID - VJERNI PRIJATELJI	21
AMOS, HRABRI PROROK	24
KRŠĆANSKI ŽIVOT I DOKTRINA.....	27
POTVRĐENO OBEĆANJE	27

Pratite u svojoj Bibliji!

Najvažniji događaji zore

Dan Pedesetnice

„Na dan Pedesetnice sabraše se svi vjernici na jednom mjestu. Odjednom se s neba začu zvuk poput huke silne oluje i ispuni kuću u kojoj su sjedili. Zatim se pojavi nešto što je izgledalo kao plamen ili ognjeni jezici i spustilo se na svakoga od njih. I svi prisutni ispuniše se Duhom Svetim i počеше govoriti drugim jezicima, kako im je Duh Sveti davao tu sposobnost.“

Djela apostolska 2:1-4

Kršćanski svijet obično prepoznaje tri izvanredna događaja kao osnovu svojih vjerskih vjerovanja: čudesno Isusovo rođenje od njegove majke Marije; Isusovu smrt na križu Kalvarije; i Isusovo uskrsnuće "trećeg dana" u božansku duhovnu prirodu. Postoji i četvrti događaj od vitalne važnosti za kršćane - onaj koji, međutim, općenito ne uživa istu dubinu cijenjenja kakvu bi trebao imati. To je Pedesetnica, koja se dogodila pedeset dana nakon Isusova uskrsnuća. Naša je svrha u ovom razmatranju ispitati podrijetlo, pozadinu i, što je najvažnije, značenje ovog posebnog dana u povijesti kršćanske vjere.

Riječ "Pedesetnica" nalazi se samo tri puta u Bibliji i, budući da je grčke prirode, pojavljuje se samo u Novom zavjetu. Najpoznatija upotreba nalazi se u riječima našeg uvodnog teksta. Riječ se koristi kasnije u Djelima apostolskim 20:16: "Pavao je odlučio proći pored Efeza jer nije htio ostati u Aziji; jer je žurio, ako bi mu bilo moguće, da bude u

Jeruzalemu na dan Pedesetnice." Konačna upotreba riječi je u 1. Korinćanima 16:8: „Ovdje u Efezu ostat ću do blagdana Pedesetnice.“ U ova posljednja dva odlomka insinuira se da je Pedesetnica bila više od samo značajnog događaja opisanog u Djelima apostolskim, 2. poglavlje, o davanju Duha Svetoga. Pedesetnica je nastala kao jedan od židovskih blagdana opisanih u Starom zavjetu.

Starozavjetni blagdan

Ono što je u novozavjetno vrijeme postalo poznato kao Pedesetnica bio je jedan od tri godišnja izraelska blagdana. U Starom zavjetu poznavao se pod dva naziva - „Blagdan žetve“ i „Blagdan tjedana“. O njemu čitamo pod nazivom Blagdan žetve u Izlasku 23:14-16: „Tri puta u godini slaviti ćeš mi blagdan. Slaviti ćeš blagdan beskvasnih kruhova... I blagdan žetve [Pedesetnice], prvina svoga truda što si ga posijao na polju; i blagdan berbe, koji je na kraju godine, kad sabereš svoj trud s polja.“

Drugi spomen na ovaj blagdan nalazi se u Ponovljenom zakonu 16:9,10,16, gdje se naziva Blagdan tjedana. „Odbrojite sedam tjedana od trenutka kada počnete žeti žito u vrijeme žetve. Zatim slavite Blagdan žetve u čast Jahve, Boga svoga. Donesite mu dobrovoljni prinos prema blagoslovima koje ste primili od njega... Svake godine svaki čovjek u Izraelu mora slaviti ova tri blagdana: Blagdan beskvasnih kruhova, Blagdan žetve i Blagdan sjenica. U svakoj od ovih prigoda svi ljudi moraju se pojaviti pred Jahvom, Bogom svojim, na mjestu koje on odabere, ali ne smiju se pojaviti pred Jahvom bez dara za njega.“ Blagdan tjedana

spominje se i na još dva mjesta: Izlazak 34:22 i Brojevi 28:26-31.

Levitski zakonik, poglavlje 23, detaljno objašnjava točno kada se dogodio Pedesetnica, njezinu svrhu i zašto je opisan s dva naziva - Blagdan žetve i Blagdan tjedana. U stihovima 5-7 piše: „Četrnaestog dana prvoga mjeseca uvečer je Pasha Gospodnja. A petnaestog dana istoga mjeseca je Blagdan beskvasnih kruhova... Prvoga dana [prvog dana Blagdana beskvasnih kruhova - petnaestog dana prvoga mjeseca] imat ćete sveti zbor; nikakav teški posao nemojte raditi u taj dan.“ Ovaj prvi dan Blagdana beskvasnih kruhova trebao je biti „sveti zbor“, odnosno poseban dan subote. Dani subote bili su oni u kojima Izraelci nisu radili teški posao. U ovom slučaju, to nije bila tjedna subota sedmog dana, već posebna subota - sveti zbor Gospodinu.

Nastavljajući s Levitskim zakonikom 23:10,11, „Govori sinovima Izraelovim i reci im: ‘Kad dođete u zemlju koju vam dajem i požnjete njezinu žetvu, donesite snop prvina svoje žetve svećeniku. On će mahati snopom pred Jahvom da vam bude prihvaćen. Dan poslije subote svećenik će ga mahati.“ Ovo „mahanje“ snopa, ili šake, prvina izraelske žetve trebalo se obaviti šesnaestog dana prvog mjeseca, „dana poslije“ posebne subote, koja je bila petnaestog, kao što je prethodno navedeno.

U Levitskom zakoniku 23:15,16 piše: „Od dana poslije subote - dana kad donesete snop žita da se podigne kao posebna žrtva [šesnaestog dana prvog mjeseca] - odbrojite sedam punih tjedana [49 dana]. Nastavite brojati do dana poslije sedme subote, pedeset dana kasnije. Tada prinesite žrtvu novog žita Jahvi.“ Ovaj pedeseti dan bio je Blagdan tjedana

- ili Blagdan žetve. Naziva se Blagdan tjedana jer je datum blagdana određen brojanjem sedam tjedana, plus jedan dan, od vremena kada je prinesen snop prvih plodova. Osim toga, grčka riječ Pedesetnica znači „pedeseti dan“. Ovisno o židovskom računanju svake kalendarske godine, datum Pedesetnice može varirati između druge polovice svibnja i prve polovice lipnja. Na temelju izračuna iz Levitskog zakonika 23, odgovarajući datum za Pedesetnicu ove godine bio je 23. svibnja 2026.

Svrha izraelskog blagdana

Ovaj izraelski blagdan trebao je biti proslava zahvalnosti Bogu za prve plodove njihove žetve, otuda i drugi naziv, Blagdan žetve. Ovo je bila posebna žetva. Nije bila žetva povrća ili voća, već žetva žitarica - točnije pšenice. Prvi plodovi ove žetve bili su posvećeni Bogu. Tijekom ovog blagdana prinosile su se mnoge žrtve. Bilo je paljenica, prinosa mesa, prinosa pića, žrtava za grijeh i žrtava mira - sve se prinosilo kao proslava zahvalnosti Bogu za njihovu žetvu pšenice. Levitski zakonik 23:16-20

Posebna žrtva ovog blagdana trebala je biti „nova žrtva mesa“, kako je navedeno u stihu 16. Ova žrtva opisana je u Levitskom zakoniku 23:17: „Iz svojih prebivališta donijet ćete dva kruha prinosa od dvije desetine efe: neka budu od finog brašna; neka se peku s kvascem; to su prvi plodovi Jahvi.“ Izraelci su trebali prinijeti dva kruha napravljena od prvih plodova svoje žetve pšenice. Kruhove su trebali mahati pred Gospodinom kao zahvalu i posvetu njemu za obilje njihove žetve. Pedeset dana ranije također su mahali žrtvom pred Bogom, ali to je bila samo šaka prvih plodova. Sada su započeli stvarnu

žetvu pšenice i donijeli dva kruha, napravljena od onoga što su upravo požnjeli, da ih prinesu Gospodinu. Njihova žetva sada će se nastaviti sve dok se sva pšenica ne sabere.

Korespondencija s Novim zavjetom

Razlog za detaljan opis izraelskog Blagdana žetve, ili Blagdana tjedana, jest taj što se on posebno povezuje s novozavjetnim danom Pedesetnice. Prvo, primjećujemo korespondenciju vremena ovog blagdana. Kao što je ranije citirano iz Levitskog zakonika 23:5, 14. dan prvog mjeseca bio je izraelski Pasha. U Novom zavjetu to odgovara Isusovoj smrti kao većeg pashalnog janjeta - „Jaganjca Božjega koji odnosi grijeh svijeta.“ (Ivan 1:29). Isusova smrt dogodila se točno na isti datum. Ponovno se pozivajući na Levitski zakonik 23:10,11, dva dana kasnije, 16. dana prvog mjeseca, snop, ili šaka, prvih plodova mahnuo je pred Gospodinom. To odgovara Isusovom uskrsnuću, koje se također dogodilo dva dana nakon njegove smrti kao pashalnog janjeta. Baš kao što je prerekao, Isus je bio u grobu dijelove tri dana - dio 14., cijeli 15. i dio 16. dana prvog mjeseca, prema židovskom računanju. Matej 16:21; Luka 9:22

Apostol Pavao rekao je u 1. Korinćanima 15:20 da je Isus bio „prvi plodovi onih koji su usnuli“. On je bio snop, šaka prvih plodova - prvi koji je uskrsnuo od mrtvih u vječni život moćnom Božjom snagom. (Kološanima 1:18). Ovo simbolično „mahanje“ snopa prvina pokazalo je Božje prihvaćanje Isusove otkupiteljske žrtve, čiji je rezultat bilo njegovo uskrsnuće od mrtvih božanskom moći. Konačno, brojeći sedam subota plus jednu, ili pedeset dana, od Isusovog uskrsnuća, snopa prvina, dovodi nas do

Dana Pedesetnice, kako je zapisano u Djelima apostolskim, 2. poglavlje.

Kao što je izraelski blagdan bio posvećenje prvih plodova njihove žetve pšenice, tako je i Duhov dan obuhvaćao posvećenje većih prvih plodova - „duhovne pšenice“ Bogu. Crkva, sastavljena od vjernih kršćana, trebala je biti uključena kao dio klase prvih plodova. Isus je bio „prvi“ od klase prvih plodova, ali crkva je također, kako je navedeno u Jakovu 1:18, „vrsta prvih plodova“. Ivan Otkrivenje također govori o vjernim kršćanima kao „prveninama“ u Otkrivenju 14:4, gdje ih opisuje kao „otkupljene od ljudi, prvine Bogu i Jaganjcu“. Ovo posvećenje crkve započelo je na Duhove, kada je simbolično mahnuta, odnosno prikazana, pred Nebeskim Ocem kao posvećena njemu.

Gledajući Duhove, to je bio vrhunac tri vrlo važna i vitalna događaja u Božjem planu. Prvi je bila otkupna cijena, koju je Isus dao kada je umro kao odgovarajuća cijena za Adama na križu. (1. Timoteju 2:5,6). Drugi od ovih izvanrednih događaja bilo je Isusovo uskrsnuće moćnom Božjom silom. (Efežanima 1:19-21). Treći je bio Dan Pedesetnice - dan posvećenja buduće crkve Nebeskom Ocu.

Dan Pedesetnice

Događaji koji su obuhvaćali Dan Pedesetnice su brojni. To nije bio samo dan kada je Duh Sveti sišao na crkvu. To se doista dogodilo, a blagodati nisu bile samo za one koji su tada bili prisutni, već su se proširile kroz cijelo razdoblje od tada, na one koji su prihvatili posvećenje svojih života Bogu.

Za onih sto dvadeset Isusovih sljedbenika okupljenih u gornjoj sobi koji su mu posvetili svoje živote, Dan

Pedesetnice značio je mnogo toga. (Djela 1:15). To je značilo da je Bog prihvatio njihovo posvećenje njemu. To je značilo da su sada opravdani u njegovim očima. To je značilo da će sada započeti njihov život žrtve i to je značilo da se dogodilo začće Duha Svetoga. Kao rezultat toga, oni će sada biti Nova stvorenja u Kristu Isusu. Rimljanima 5:1; 12:1; 1. Petrova 1:3; 2. Korinćanima 5:17

Dan Pedesetnice također je bio od velikog značaja za sve prave kršćane sve do danas. Označavao je otvaranje „visokog poziva Božjega u Kristu Isusu“. (Filipljanima 3:14). Pedesetnica je također označavala pomazanje ili posvećenje crkve kao klase da bude Božje „kraljevsko svećenstvo“. (1. Petrova 2:9). Pokazala je da je sada otvorena prilika za svakog pojedinog budućeg člana tog svećeništva da primi stvari koje su primali oni u gornjoj sobi - Božje prihvaćanje njihovog posvećenja, opravdanje, početak njihove žrtve i začće Duha Svetoga. Od Pedesetnice, svaki budući član kraljevskog svećenstva došao je u isti odnos zbog događaja koji su se tada dogodili.

Može se čak reći da je na Pedesetnicu započeo proces vraćanja čovjeka u sklad i naklonost s Bogom, počevši od crkve. Doista, Pedesetnica je bila prvi vanjski dokaz čovječanstvu da je Bog pripisao dobrobiti otkupnine koju je Isus dao. Rimljanima 4:16-25

Duh Sveti

Razumijevanje izlivanja Duha Svetoga ključno je za razumijevanje punog značaja Pedesetnice. Što je Duh Sveti? Općenito govoreći, Duh Sveti je nevidljiva sila i utjecaj Boga. Oduvijek je postojao.

Bog je oduvijek do vijeka, pa je stoga i njegova sila i utjecaj - njegov Duh Sveti - također oduvijek do vijeka.

Međutim, postoji dublje značenje Duha Svetoga kada se odnosi na predane kršćane. Za njih se Duh Sveti može definirati kao sveti i pravedni utjecaj i sila Boga koja daje iskrnu života, hrani i upravlja njihovim novim životom „u Kristu“. (2. Korinćanima 5:17). Riječ „duh“ dolazi od grčke riječi pneuma i znači „dah“. Da bismo pojednostavili definiciju Duha Svetoga za kršćanina, može se usporediti s onim što je dah života za fizičko tijelo. Tijelo mora imati fizički dah života. Ako se dah oduzme prirodnom tijelu, ono umire u roku od nekoliko minuta. Slično tome, bez Duha Svetoga - Božjeg svetog i pravednog utjecaja - kršćanski novi život u Kristu ne može živjeti, razvijati se i rasti do zrelosti.

Duh Sveti na Pedesetnicu

Djela apostolska, poglavlje 2, opisuju što se dogodilo na Pedesetnicu u vezi s davanjem Duha Svetoga. Stihovi 2-4 glase: „Odjednom se s neba začuo zvuk kao huk silne oluje i ispunio kuću u kojoj su sjedili. Zatim se pojavilo nešto što je izgledalo kao plamen ili jezici vatre i spustilo se na svakoga od njih. I svi prisutni bili su ispunjeni Duhom Svetim i počeli su govoriti drugim jezicima, kako im je Duh Sveti davao tu sposobnost.“

Zašto je Bog pružio takvu vanjsku demonstraciju davanja Duha Svetoga kao „zvuk s neba“, „huk silne oluje“, „što je izgledalo kao plamen ili jezici vatre“ i govorenje drugim jezicima? Postojala su dva razloga zašto je to učinjeno.

Prvo, to je bilo svjedočanstvo prisutnima. Izvještaj kaže: „U Jeruzalemu su živjeli Židovi, pobožni ljudi iz svakog naroda pod nebom.“ Mnogi Židovi putovali su u Jeruzalem jer je to bio jedan od njihovih blagdana. Kad je davanje Duha Svetoga aktiviralo apostole i počeli su govoriti [ili možda biti razumjeli] drugim jezicima, to je bilo svjedočanstvo svima okupljenima. (Djela 2,5-6). Mnogi su bili zapanjeni i pitali se što to znači. Drugi su optužili apostole da su pijani. To je navelo Petra da ustane i progovori mnoštvu. Citirao je proroka Joela i Psalme, dajući prekrasno svjedočanstvo o Božjem planu, usredotočenom na Isusa. (Djela 2,12-40). Rezultat tog svjedočanstva naveden je u Djelima 12,41. „Istog dana pridruži im se oko tri tisuće duša.“

Drugo, davanje Duha Svetoga na Pedesetnicu bila je demonstracija Božje moći i utjecaja kakav se nikada prije nije vidio u njegovom ljudskom stvorenju. Ta je moć na poseban način počivala na apostolima po tome što su im dani razni „darovi“. Apostol Pavao je u 1. Korinćanima 12:28-30 identificirao neke od tih darova kao: „darove iscjeljenja, pomoći, upravljanja, raznolikost jezika... čudesa.“ Sve je to bio dio vanjskih darova Duha Svetoga koji su dani kako bi se pomoglo u uspostavljanju Rane Crkve i autoriteta apostola. Bili su to ogromna demonstracija Božje moći i utjecaja na njih, očitujući njegov autoritet u njihovo ime.

Veće značenje

Koliko god ove demonstracije bile izvanredne, koliko god uzbudljive bile darove, i premda su u jednom danu dodali tri tisuće potencijalnih članova njihovom broju, ništa od toga nije bilo najvažnije značenje Pedesetnice. Veće značenje Pedesetnice odnosilo

se na glavno djelo Duha Svetoga, koje je trebalo biti unutarnje. Ovo djelo čovjek nije trebao vidjeti. Zapravo, to je trebalo biti djelo razvoja života Novog Stvorenja svakog pojedinog člana „tijela Kristova“. 1. Korinćanima 12:27

Najznačajniji događaj povezan s Danom Pedesetnice bilo je osobno začće svakog od učenika Duhom Svetim. U 1. Korinćanima 12, Pavao raspravlja upravo o toj temi. Nakon što je u prethodnim stihovima prepričao različite darove Duha, u 1. Korinćanima 12:31 navodi: „Žudite za najboljim darovima, a ja vam pokazujem još bolji put.“ Taj „još bolji put“ bio je tema sljedećeg poglavlja, 1. Korinćanima 13, u kojem se apostol isključivo usredotočio na karakternu osobinu ljubavi. Ljubav je zbroj plodova Duha, u kojima je opisan razvoj novog života u Kristu (Galaćanima 5:22,23). To je bio bolji put, bolje djelo Duha Svetoga i najveće značenje Pedesetnice.

Djela Duha Svetoga

Unutarnje djelo Duha Svetoga, koje je Pavao sažeo kao ljubav, spominje se u mnogim stihovima Novog zavjeta. 8. poglavlje Rimljanima sadrži detaljnu raspravu o Duhu Svetome, koja daje mnogo prosvjetljenja i vodstva Kristovim sljedbenicima. Izraz „Duh Sveti“ ili „Duh“ spominje se dvadesetak puta samo u ovom poglavlju. Djela Duha Svetoga kako su ovdje opisana mogu se podijeliti u deset područja.

1. Rimljanima 8:1,2 govori o Duhu Svetom kao o „zakonu“, zakonu života. Kršćanin mora imati Duha Svetoga - zakon života - ili Novo Stvorenje umire. Ovi stihovi glase: „Stoga sada nema osude onima

koji su u Kristu Isusu. ... Jer zakon Duha života u Kristu Isusu oslobodio me od zakona grijeha i smrti.“ Ovaj odlomak ne samo da kaže da je Duh Sveti „zakon“ života, već je i oslobodio Isusove sljedbenike od tog drugog zakona pod kojim su prije bili - „zakona grijeha i smrti“.

2. Duh Sveti je utjecaj kojim čovjek hodi i misli. Rimljanima 8:4-6 to ističe: „Da se pravednost Zakona ispuni u nama koji ne hodimo po tijelu, nego po Duhu. Jer oni koji su po tijelu, teže za onim što je tjelesno, a oni koji su po Duhu, za onim što je Duha. Jer tjelesno je smrt, a duhovno je život i mir.“

3. Začeće Duha Svetoga utjelovljuje misao „Krist u vama, nada slave.“ (Kološanima 1:27). Rimljanima 8:9,10 aludira na to, rekavši: „Niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. Ako tko nema Duha Kristova, nije njegov. Ako je Krist u vama, tijelo je mrtvo zbog grijeha, ali Duh je život zbog pravednosti.“ Ovaj Sveti Duh Božji ili, kako ga Pavao dodatno naziva, „Duh Kristov“, mora biti „u“ njegovim sljedbenicima. Krist nije doslovno u nama. To je njegov duh začeca, njegov utjecaj, koji je u našem srcu i koji nas motivira. 1. Ivanova 2:27

4. Četvrto djelo Duha Svetoga opisano je u Rimljanima 8:11, gdje piše: „Ako Duh onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživjet će i vaša smrtna tijela Duhom svojim koji prebiva u vama.“ Duh Sveti „oživljava“ - daje život. Daje čovjeku priliku da služi Bogu, da razumije njegovu Istinu, da bude prihvatljiva žrtva i na kraju će dati „vijenac života“ onima koji su vjerni čak i do smrti. Otkrivenje 2:10

5. Djelovanje Duha Svetoga na naše umove pomaže nam u umrtvljivanju ili usmrćivanju djela našeg palog tijela. Rimljanima 8:13 kaže: „Ako živite po tijelu, umrijet ćete; ako li Duhom mrtvite djela tijela, živjet ćete.“

6. Još jedno djelo Duha Svetoga navedeno je u Rimljanima 8:14: „Oni koji se daju voditi Duhom Božjim, oni su sinovi Božji.“ Duh Sveti vodi i usmjerava kršćanina. To se može smatrati Božjom providonosnom brigom za njegove sljedbenike. Njegov Duh Sveti ostvaruje tu brigu tako što je sa svojim sljedbenicima na svakom koraku uskog puta. Pjesnik himne je napisao: „Radije ću s Bogom u tami hoditi nego sam u svjetlu.“ Božji narod to može reći jer je Duh Sveti - njegov providonosni utjecaj i moć - taj koji vodi i usmjerava njihove živote.

7. Začeće Duha Svetoga je jamstvo sinovstva. Rimljanima 8:15 kaže: „Niste primili duha ropstva da se ponovno bojite, nego ste primili Duha posinstva [sinovstva] u kojem vičemo: Abba, Oče!“ Kakvo jamstvo Duh daje Kristovim sljedbenicima da su djeca Božja!

8. Rimljanima 8:16 kaže: „Sam Duh svjedoči s našim duhom da smo djeca Božja.“ Ovo je tvrdnja da su naš duh, naše srce, naši motivi, koji su predani Gospodinu u posvećenju, na istoj „valnoj duljini“, takoreći, s Bogom - to jest, „svjedoče“ sa Svetim Duhom. Kada oni zajedno svjedoče, to je izjava da imamo iste ciljeve koje Bog, po Svetom Duhu, namjerava u nama.

9. Sveti Duh nas ne sprječava da sudjelujemo u kušnjama i „uzdasima“ sadašnjeg života dok smo u tijelu. Istina je da Božja moć može postići sve i on bi

možda mogao upotrijebiti svog Svetog Duha da nas spriječi da prođemo kroz kušnje i uzdahe tijela. Međutim, to nije u našem najboljem interesu. Ovaj aspekt Duha Svetoga prikazan je u Rimljanima 8:23: „Mi, koji imamo prvine Duha, u sebi uzdišemo i iščekujemo posinstvo, otkupljenje tijela svoga.“

10. Rimljanima 8:26,27 kaže: „Duh također pomaže u našim slabostima. Jer ne znamo što bismo trebali moliti kako treba. Sam Duh posreduje za nas neizrecivim uzdasima. A onaj koji ispituje srca zna kakva je namjera Duha, jer posreduje za svete po volji Božjoj.“ Duh Sveti, dok svjedoči s našim duhom, pomaže nam u onim trenucima kada nam je teško moliti se Ocu kako bismo željeli ili ne znamo za što bismo trebali moliti. Kao što stih kaže, duh posreduje „po volji Božjoj“.

Ispunjeni Duhom

Apostol Pavao nas je upozorio da ne "gasimo" Duha - namjerno se odričemo životvorne moći Novog Stvorenja. (1. Solunjanima 5,19). Moramo biti na oprezu čak i zbog djelomične svojeglavosti u tom pogledu. "Ne žalostite Duha Svetoga Božjega", kaže Pavao u Efežanima 4,30. Umjesto toga, nastojmo postići najveću moguću mjeru Božjeg utjecaja i moći - "biti ispunjeni Duhom". (Efežanima 5,18). Dakle, budući vjerni čak "do smrti", možemo istinski cijiniti značaj Pedesetnice i njezinih blagoslova za kršćane koji su posvetili svoje živote da slijede Isusove stope žrtve, patnje i služenja Nebeskom Ocu.

Međunarodne biblijske studije

Lekcija za 7. lipnja

Debora i Barak

Ključni stihovi: „Debora, proročica, žena Lapidotova, sudi Izraelu u to vrijeme. Živjela je pod Deborinom palmom između Rame i Betela u Efrajimovoj gori i sinovi Izraelovi dolazili su k njoj na sud.“
Suci 4:4,5

Odabrani stihovi iz Svetog pisma:
Suci 4:1-24; 5:1-3

Nakon što su uživali u osamdesetogodišnjem razdoblju mira i blagoslova, progon Kanaanaca od strane kralja Jabina i njegova zapovjednika Sisere došao je na Izrael zbog njihove nevjernosti. Međutim, Božjom providnošću, jedna pobožna žena uzdignuta je na vodeću poziciju. Bila je to Debora, proročica i sutkinja Izraela.

Deborin savjet tražen je dok je sjedila „pod palmom“, kao što je navedeno u našim ključnim stihovima. Bila je žena ogromne mudrosti, integriteta i hrabrosti. Nakon što je procijenila Izraelovo žalosno stanje, Debora je potražila ratnika Baraka. Rekla mu je: „Nije li Jahve, Bog Izraelov, zapovjedio govoreći: 'Idi i pođi na goru Tabor i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi od sinova Naftalijevih i od sinova Zebulunovih?' Dozvat ću k tebi... Siseru, zapovjednika vojske Jabinove, s njegovim bojnim kolima i mnoštvom njegovim; i predat ću ga u tvoje ruke.“ Suci 4:6,7

Barak je već prije čuo ovu poruku, ali nije ništa učinio po tom pitanju. Sada, uz Deborino ohrabrenje, bilo je vrijeme za djelovanje. Barak je još uvijek oklijevao, iako je riječ Jahvina trebala biti dovoljna da potakne njegovu vjeru i ohrabri njegovo vodstvo. Rekao je Debori: „Ako hoćeš ići sa mnom, ići ću; ako nećeš ti ići sa mnom, onda neću ići.“ (Suci 4:8). Barakovo oklijevanje pokazalo je slabost u njegovoj vjeri. Debora je izjavila da će poći s Barakom, ali pobjeda i čast koje će iz toga proizaći neće biti u potpunosti njegove. Rekla je: „Sigurno ću poći s tobom, ali putovanje kojim ćeš krenuti neće biti na tvoju čast; jer će Jahve predati Siseru u ruke žene.“ Suci 4:9

Bitka protiv Sisere, njegove vojske i devetsto bojnih kola bila je potpuni poraz. Bog ih je predao u ruke Baraku baš kao što je obećao. Sisera je napustio svoja bojna kola i pokušao pobjeći pješice. Jahve je odredio da ga čeka druga hrabra Izraelka. Jael, Heberova žena, pozvala je Siseru, sada bjegunca, da se skloni u njezin šator. Dala mu je mlijeka da pije, a zatim ga pokrila. Suci 4:13-19 Ubrzo nakon bitke, Sisera je pala u dubok san. Jael je odlučno zgrabila šatorski kolac u jednu ruku, a čekić u drugu. Ušla je u šator gdje je spavao izraelski neprijatelj i tlačitelj te zabila kolac kroz njegov hram i u zemlju. (Suci 4:21,22). Izraelova pobjeda sada je bila potpuna i, kao što je Debora prorekla, Sisera je pao od „ženske ruke“.

Debora i Barak nas uče velikim lekcijama iz dvije različite perspektive. Kad nam Bog zapovijedi, trebali bismo brzo poslušati. Debora je bila vjerna i čvrsto odlučna činiti Božju volju. Primila je veliki blagoslov, postavši primjer vjere u Božju Riječ. Barakovo iskustvo nas uči da nam Bog može dati

pobjedu, čak i kada smo slabi u vjeri. „Hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu.“ 1. Korinćanima 15:57

Međunarodne biblijske studije

Lekcija za 14. lipnja

Uslišena Hanina molitva

Ključni stih: „Kad je došlo vrijeme da je Hana zatrudnjela, rodila je sina i nadjenula mu ime Samuel, govoreći: 'Jer sam ga od Gospodina isprosila.'“

1. Samuelova 1:20

Odabrani stihovi iz Svetog pisma:

1. Samuelova 1:1-28; 2:1-11

Prije nego što je Izrael imao kraljeve, živio je čovjek po imenu Elkana koji je imao dvije žene, Peninu i Hanu. Penina je imala djecu, a Hana nije imala nijednog. Svake je godine Elkana vodio svoju obitelj u Šilo da se poklone i prinesu žrtvu Gospodinu, dajući dio žrtve svakom članu svoje obitelji. Elkana je dao dvostruki dio Hani zbog svoje velike ljubavi prema njoj.

Međutim, Penina se rugala Ani jer nije imala djece, i ta se okrutnost nastavljala iz godine u godinu, zbog čega je Hana plakala i nije jela. Konačno, jedne godine, Ana se tiho pomolila Bogu i zavjetovala se govoreći: „O Gospodine Svemogući, ako samo pogledaš na bijedu svoje sluškinje i sjetiš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego joj daš sina, dat ću ga Gospodinu za sve dane njegovog života i britva se nikada neće koristiti na njegovoj glavi.“ 1. Samuelova 1:1-11

Bog je uslišio Aninu molitvu. Sljedeće godine rodila je sina i nadjenula mu ime Samuel. (1. Samuelova 1:19,20). Zavjet koji je dala Bogu, ne dopuštajući da

britva dođe na glavu njezina sina, bio je nazarejski zavjet. To je bio „poseban zavjet, zavjet odvojenosti Gospodinu“. Kao dio ovog zavjeta, osim što se nije smjelo šišati, nije se smjelo piti vino niti jesti išta s vinove loze. Onaj tko je dao ovaj zavjet trebao je ne dodirivati nijedno mrtvo tijelo, uključujući članove uže obitelji. (Brojevi 6:1-21). Tijekom cijelog vremena dok se osoba stavljala pod nazarejski zavjet, ta je osoba bila „sveta Gospodinu“. Brojevi 6:8

Ime Ana znači „milost“ ili „naklonost“. Gospodinovim sljedbenicima je rečeno: „Milošću ste spašeni po vjeri; i to ne od vas samih; to je dar Božji. Ne djelima, da se nitko ne bi hvalio.“ (Efežanima 2:8,9). Ana je živjela život molitve. Molila je kada je bila u nevolji. Molila je i kada je bila zahvalna, kao kada je svog sina Samuela predstavila velikom svećeniku Eliju. 1. Samuelova 2:1-11

Pavlov poticaj je: „Ne brinite se ni za što, nego u svemu molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem, iznesite svoje molbe Bogu. I mir Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvat će vaša srca i vaše misli u Kristu Isusu.“ (Filipljanima 4:6,7). Trebamo se potpuno nadati i uzdati u Boga, imati duha radosti i neprestano moliti, moleći u skladu s njegovim obećanjima. Tako ćemo imati Božji mir i moći „zahvaljivati u svim okolnostima“, što god njegova providnost dopušta. 1. Solunjanima 5:16-18

Hana je prinijela veliku žrtvu Bogu. Posvetila je svog sina Samuela da živi nazaretski zavjet potpune predanosti Gospodinu sve dane svog života. Danas su posvećeni Kristovi sljedbenici također dali doživotni zavjet potpune predanosti Bogu, uključujući odvojenost od „mrtvih stvari“ ovog

sadašnjeg zlog svijeta. Oni se, umjesto toga, „oblače u Krista“, razvijajući plodove i milosti Duha Svetoga. Galaćanima 3:27; Efežanima 4:24; Kološanima 3:10-17

Jonatan i David - Vjerni prijatelji

Ključni stih: „A Jonatan reče Davidu: Idi s mirom, jer smo se obojica zakleli u ime Jahve govoreći: Jahve neka bude između mene i tebe, i između moga potomstva i tvoga potomstva zauvijek!“ I ustade i ode, a Jonatan uđe u grad.“

1. Samuelova 20:42

Odabrani stihovi iz Svetog pisma:

1. Samuelova 18:1-9; 19:1-7; 20:1-42

Nakon što su njime stoljećima vladali suci, Izrael je želio kralja kako bi mogao biti kao i svi drugi narodi oko njih. Bog je rekao Mojsiju da će taj dan doći i iznio je zahtjeve za takvog kralja. (Ponovljeni zakon 17:14-20). Samuel je bio ključna figura u uspostavljanju kraljevstva pod Saulom. Samuel je kasnije rekao Šaulu da će mu se kraljevstvo oduzeti zbog neposluha Bogu i da će ga naslijediti čovjek po Božjem srcu. (1. Samuelova 13:13,14). Također je Samuel pomazao Davida kada mu je Bog zapovjedio: "Ustani, pomaži ga! Jer ovo je taj." 1. Samuelova 16:12,13

Kao rezultat ovog pomazanja, Duh Gospodnji snažno je sišao na Davida, a istovremeno je napustio Šaula. Primijetivši kraljevo melankolično stanje, njegove su slugе poslale po Davida da svira na liri i donese glazbenu utjehu bolesnom vođi. Šaul

je počeo cijeniti Davidovu službu i učinio ga svojim štitonošom. 1. Samuelova 16:14-23

Značajan rezultat ovih događaja bila je reakcija Šaulovog sina Jonatana na veliku službu koju je David činio svom ocu i izraelskom narodu. „Jonatan se priljubio uz Davidovu dušu i Jonatan ga je volio kao vlastitu dušu. ... Tada su Jonatan i David sklopili savez, jer ga je volio kao vlastitu dušu.“ (1. Samuelova 18:1,3). Dakle, vidimo formulaciju prijateljstva koje se temeljilo na uzajamnoj ljubavi prema službi Bogu, kao što je također prikazano u riječima našeg ključnog stiha.

Ovo prijateljstvo ubrzo će biti stavljeno na kušnju. Nakon Davidovog poraza filistejske vojske, narod je proglasio: „Šaul je pobio svoje tisuće, a David svoje desetke tisuća.“ (1. Samuelova 18:7) Šaul je bio bijesan i razmišljao je o uroti protiv Davida. Međutim, kako je David pobjeđivao u bitci za bitkom protiv izraelskih neprijatelja, Šaul se odlučio za izravniji način da ga ukloni. Naložio je svom sinu Jonatanu i njegovim slugama da ubiju Davida. 1. Samuelova 19:1

Jonatan je volio svog oca i kao najstariji od četiri sina trebao je postati sljedeći kralj Izraela. Međutim, njegova najveća odanost bila je Bogu Izraela. Kao što je zapisano u 1. Samuelovoj 19:4, Jonatan je rekao Šaulu da čini veliki grijeh kujući zavjeru protiv života čovjeka koji je učinio neprocjenjive usluge svojoj zemlji i čija je odanost bila uvijek postojana i predana. Jonatanove riječi imale su pozitivan učinak na impulzivni um njegova oca. Šaul se zakletvom obvezao da će odustati od svojih neprijateljskih namjera. (1. Samuelova 19:6,7). Tako je, zahvaljujući Jonatanovoj intervenciji, postignuto

privremeno pomirenje i David se vratio u službu kralja i izraelskog naroda.

U prethodnim iskustvima nalazimo neprocjenjivu lekciju o postavljanju temelja ljubavi prema našoj braći. „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje svoje.“ Ivan 15:13

Međunarodni biblijski studiji

Lekcija za 28. lipnja

Amos, hrabri prorok

Ključni stih: „I uze me Jahve dok sam išao za stadom i reče mi Jahve: 'Idi, prorokuj mom narodu Izraelu!'“
Amos 7:15

Odabrani stihovi iz Svetog pisma:
Amos 1:1; 2:6-16; 3:1-15; 7:10-17; 9:11-15

Amos je bio rodom iz Tekoe, koja se nalazila oko šest milja južno od Betlehema. Međutim, očito je putovao na sjever, na područje desetoplemenskog kraljevstva, i tamo je obavio većinu svoje službe. Amos je prorekao strašne nesreće koje će zadesiti Izrael zbog njegova grijeha i bio je progonjen zbog svoje vjernosti. Amos 2:6-16; 7:10-17

Preko Amosa Gospodin je rekao Izraelu: “Samo tebe poznajem od svih plemena na zemlji; zato ću vas kazniti za sve vaše bezakonje.” Tada se postavlja pitanje: “Mogu li dvojica hoditi zajedno, ako se ne slože?” (Amos 3:2,3). Ovdje je poanta da je, budući da je Izrael učinio isključivo svojim narodom, Gospodin od njih očekivao nepodijeljenu odanost. Ako ga ne bi obožavali i služili mu na ovaj način, bili bi strogo kažnjeni.

U stihovima 11-15 devetog i posljednjeg poglavlja Amosa, Bog, preko proroka, predviđa obnovu Izraela i ponovnu izgradnju “Davidovog šatora koji je pao”. U Djelima apostolskim 15:13-18, ovo proročanstvo citira apostol Jakov, kojem dodaje: “Bogu su poznata sva njegova djela od početka

svijeta." Bog ima određeno vrijeme za svaki aspekt svog plana. Sve stvorenje je njegova briga i svi njegovi planovi za Izrael i sve narode bit će ispunjeni. Izaija 55:11

Gospodnji narod danas, poput Amosa, ne smije se dati odvratiti od šutnje, već treba govoriti istinu u ljubavi, posebno nadu u kraljevstvo pravednosti i mira. Zaključak Amosovog proročanstva, kao i Jakovljevo spominjanje njega, imat će svoje potpuno ispunjenje uspostavom Božjeg kraljevstva, pod Kristovom vladavinom, kada će se "ostatku ljudi" dati prilika da zazovu Gospodina i budu blagoslovljeni. Djela apostolska 15:16,17

Što se tiče ovog obećanog vremena koje uskoro dolazi, čitamo ove riječi: "Neće više učiti svoga blišnjega niti će jedan drugome govoriti: 'Upoznajte Gospodina', jer će me svi poznavati, od najmanjeg do najvećeg. Jer ću im oprostiti bezakonje i više se neću sjećati njihovih grijeha." (Hebrejima 8:11,12). Ova će se obećanja prvo proširiti na Izrael, a zatim će se proširiti na svaki narod. Cijelo čovječanstvo imat će pomoć Krista i njegove proslavljene crkve, zajedno, "kraljevskog svećenstva". (1. Petrova 2:9). I u ovom trenutku, „Zemlja će biti puna spoznaje Gospodnje.“ Također imamo jamstvo da će spoznaja Boga biti toliko jasna da „putnici, iako su bezumni, neće zalutati u njoj.“ Izaija 11:9; 35:8

Kakav slavni izgled je pred nama za koji trebamo biti uvijek zahvalni, a koji je omogućen time što je Nebeski Otac dao svog ljubljenog sina. (Ivan 3:16; Rimljanima 6:23). Zamislite na trenutak kakav će biti naš svijet bez grijeha, ubijanja, mržnje ili „ratova i glasina o ratovima.“ (Matej 24:6-7). Amos je trebao hrabrost da govori o Izraelovom nedostatku

vjernosti. Ipak, možemo biti sigurni da je imao i radost za buduću nadu i Izraela i cijelog svijeta čovječanstva.

Potvrđeno obećanje

“Abram pade licem na zemlju i Bog mu reče: ‘Evo, Savez je moj s tobom: bit ćeš otac mnogih naroda. I nećeš se više zvati Abram, nego će ti biti ime Abraham, jer sam te učinio ocem mnogih naroda.’”
Postanak 17:3-5

Zapis Knjige Postanka od velike je važnosti za iskrenog proučavatelja Biblije. Na njezinim stranicama postavljeni su temelji Božjeg plana za spasenje čovjeka i konačni blagoslov svih obitelji na zemlji. Stoga je dobro da pažljivo ispitamo njezin zapis i njegovu usklađenost s cijelim biblijskim zapisom koji se nalazi u Bibliji. Za naše sadašnje razmatranje, naš će se fokus usredotočiti na Postanak, šesnaesto, sedamnaesto i osamnaesto poglavlje.

U ova tri poglavlja, dok proučavamo Božje postupanje s Abramom, kasnije nazvanim Abraham, važno je imati na umu božansko obećanje o “potomstvu”. Abram je trebao imati potomka, potomstvo, koje će zauzeti važno mjesto u Božjem planu. Kad je ovo obećanje prvi put dano patrijarhu, njegova žena Saraja, kasnije nazvana Sara, nije imala djece. Ipak, oboje su vjerovali Božjem obećanju i strpljivo čekali da se rodi dijete. Međutim, dijete nije došlo. Postanak 16:1

Bilo je to dugo čekanje. Za početak, prošlo je vrijeme od davanja obećanja do smrti Abramovog oca Teraha, neposredno prije nego što su ušli u zemlju

kanaansku. Prošlo je još deset godina, a dijete još uvijek nije došlo. Saraja, osim što je bila neplodna, bila je u podmakloj dobi, a njezina vjera da će postati majka obećanog potomstva počela je slabiti. Očito je još uvijek vjerovala u Božji plan o potomstvu, ali se počela pitati je li njegova volja da ona bude majka.

Razmišljajući o tome i želeći surađivati s Gospodinom, ako je moguće, predložila je Abram u ime Hagara, njezina sluškinja, bude majka djeteta za njega. Prema današnjim kršćanskim standardima ovo bi se moglo smatrati neetičkim postupkom, ali očito se u to vrijeme nije smatralo neprikladnim. U svakom slučaju, ni Saraja ni Abram nisu bili ukoreni od Gospodina zbog toga, iako nije priznao dijete te zajednice kao obećano potomstvo. Postanak 16:2,3

Međutim, s prirodnog stajališta, Sarajin prijedlog nije se pokazao zadovoljavajućim rješenjem problema. Sasvim neočekivano za Saraju, čim je Hagara saznala da će roditi dijete, počela je prezirati svoju gospodaricu. U to vrijeme, sposobnost rađanja djece bila je vrlo cijenjena i očito je Hagara počela osjećati da je prilično superiorna Saraji i djelovala je u skladu s tim. Postanak 16:4

Saraja je izvijestila Abrama o situaciji, uzvikujući: "Moja nepravda neka je na tebi", pokušavajući tako okriviti Abrama za ovaj preokret događaja. (Postanak 16:5). Sasvim je moguće da je Saraja isprva očekivala da će, u slučaju da Hagara rodi dijete, na neki način postati njegova posvojiteljica, a Hagara će se povući, ne polažući pravo majčinstva. Međutim, Saraja je iz Hagarinog stava shvatila da nema nade za takav dogovor, pa je shvatila da nije

bilo mudro predložiti ovu metodu za dobivanje potomstva za Abrama.

Abram je također shvatio da se stvari ne odvijaju onako kako su se nadali, pa joj je iz odanosti Saraji dopustio da se s Hagarom nosi na bilo koji način koji smatra prikladnim. Prema Postanku 16:6, Saraja je oštro postupala s Hagarom, vjerojatno povećavajući joj dužnosti i zadatke. Neki povijesni znanstvenici tvrde da bi prema zakonima koji su tada važili bilo nezakonito prodati Hagaru i tako je ukloniti s puta. To je možda bio razlog zašto su joj se tereti povećali, s nadom da će napustiti kućanstvo i pobjeći, što je upravo i učinila.

Bog intervenira

U tom trenutku, Gospodin se umiješao u stvar. Njegov anđeo, ili glasnik, pronašao je Hagaru „kod izvora na putu za Šur“. Šur je bilo ime velikog utvrđenog zida koji je odvajao Egipat od Kanaana. Očito se Hagara trudila vratiti svom narodu u Egiptu; ali Gospodin je intervenirao i preko svog anđela joj naredio da se vrati i bude poslušna svojoj gospodarici. Postanak 16:7-9

Tada je anđeo izrekao izvanredno proročanstvo. „Anđeo Jahvin reče joj: 'Silno ću umnožiti tvoje potomstvo, tako da se od mnoštva neće moći izbrojiti. ... Evo, trudna si i roditi ćeš sina, i nadjenut ćeš mu ime Izmael; jer je Jahve čuo tvoju nevolju.'“ (Postanak 16:10,11) Povjesničari se čine prilično složnima da veliki dio stanovništva arapskih zemalja Bliskog istoka čine potomci Izmaela.

Hagara je bila jako impresionirana posjetom anđela Jahvina. Zdenac gdje ju je anđeo pronašao zvao se Beerlahairoi, što na hebrejskom jeziku znači

„Zdenac Živoga koji me vidi.“ Hagara je, čini se, shvatila da je Jahve bdio nad njom i da iako je pobjegla od Abrama i Saraje, nije uspjela pobjeći od Abramovog Boga. Vratila se svojoj gospodarici i s vremenom se rodio Izmael. Postanak 16:13-16

U ovom iskustvu postojala je i lekcija za Saraju, a zapravo i za sve koji se trude služiti Gospodinu. To je lekcija da se ništa ne postiže pokušajem bijega od naših kušnji ili da ih silom odgurnemo od sebe. Sarajin nedostatak vjere donio je tešku kušnju u njezin život i razmišljala je da je se riješi prisiljavanjem Hagare da pobjegne. Međutim, Gospodin joj je vratio to iskustvo. Vjerojatno je iskustvo omekšalo i Hagarin stav. U svakom slučaju, biblijski zapis pokazuje da su dvije žene nakon toga živjele zajedno 15-17 godina.

Božji savez potvrđen

Prošlo je trinaest godina, a u Postanku 17:1 čitamo: „Kad je Abram imao devedeset i devet godina, Jahve se ukaza Abram i reče mu: 'Ja sam Bog Svemogući; hodi preda mnom i budi savršen.' Božja izjava da Abram treba biti „savršen“ ispravnije bi glasila „potpun ili pravedan“. Abram je bio pripadnik palog i umirućeg roda, a savršenstvo ponašanja bilo je daleko iznad njegovih sposobnosti. Ipak, mogao je biti uspravan pred Gospodinom. To je moguće za sav Božji narod i ništa manje od toga nije prihvatljivo Gospodinu.

U Postanku 17:2-8, Bog je Abram ponovio savez koji je prethodno sklopio i proširio neke od njegovih značajki. U skladu s važnošću značenja pripisanih imenima u vezi s otkrivanjem božanskog uređenja, Gospodin je promijenio ime Abram, što znači

"uzvišeni otac", u Abraham, što znači "otac mnoštva". Izvorna izjava saveza jamčila je blagoslove svim narodima kroz obećano potomstvo, ali u ovim stihovima Gospodin proširuje tu misao obećavajući da će Abraham biti "otac mnogih naroda" koji će tako biti blagoslovljeni. Izraz otac znači davatelj života, a to je bio Božji način da objasni da će blagoslov koji će narodi primiti kroz Abrahamovo potomstvo biti blagoslov života.

Apostol Pavao citira ovo obećanje i ukazuje na to da svi koji iskazuju „Abrahamovu vjeru“ u obećanja koja mu je Bog dao, time ispunjavaju uvjete da budu njegovo „potomstvo“. (Rimljanima 4,16-18). Dio tog potomstva bit će zemaljski, a dio nebeski, ali važna istina koju Pavao naglašava jest da netko ne mora biti Abrahamov prirodni potomak da bi bio dio njegovog potomstva.

„Iz tebe će izaći kraljevi“, obećao je Bog Abrahamu. (Postanak 17,6). Stoljećima kasnije, kraljevi izraelskog naroda došli su iz Abrahama. Međutim, glavno ispunjenje ovog obećanja povezano je s duhovnim Abrahamovim potomstvom - Isusom Glavom i crkvom, njegovim tijelom. (Galaćanima 3,16.27-29; Kološanima 1,18). Isus će biti Kralj kraljeva, a njegova crkva vladat će s njim kao kraljevi tisuću godina. Otkrivenje 5,10; 20:6

Postanak 17:8 navodi da iako je Abraham u to vrijeme živio u Kanaanu, bio je "stranac" ili došljak u toj zemlji. Abraham je umro bez posjedovanja zemlje koju mu je Bog obećao; ni Izak ni Jakov nisu posjedovali zemlju. (Hebrejima 11:8-10,13). Abrahamovo zemaljsko potomstvo će ipak posjedovati zemlju kada budu obnovljeni u život u uskrsnuću. Najvažnije je imati na umu Božju vječnu

perspektivu u našem proučavanju njegove Riječi, da ne bismo pali u zbunjenost i pogreške u našim nastojanjima da utvrdimo kako su neka od njegovih obećanja ispunjena.

Obrezanje - znak Božjeg saveza

U Postanku 17:10-14, Božje upute Abrahamu o obrezanju dane su kao "znak saveza" između njih. Pavao govori o obrezanju kao "znaku" vjere koju je Abraham već iskazao prema Bogu i njegovim obećanjima, te za sve one koji hodaju istim stopama vjere. Rimljanima 4:11,12

U Novom zavjetu, obrezanje se koristi kao simbol jedinstva srca i čistoće namjere. To je vrlo ista misao kao što je sadržano u Gospodinovoj izjavi Abrahamu da treba biti "prav". Iako se od Abrahamovog duhovnog potomstva ne traži da prakticira doslovni obred obrezanja, opominje se da obrezuju svoja srca i da uklone sve nečistoće tijela. Pavao je napisao: "Obrezanje je ono srca, u duhu, a ne u slovu; njegova hvala nije od ljudi, nego od Boga." "Obrezani ste obrezanjem koje nije učinjeno rukama, skidajući tijelo grijeha tijela obrezanjem Kristovim." Rimljanima 2:29; Kološanima 2:11

Prikladno je da znak sveobuhvatnog Abrahamovog saveza bude obrezanje. Kad uzmemo u obzir novozavjetno objašnjenje što obrezanje znači, to znači da nitko neće primiti blagoslove obećane Abrahamovim savezom osim na temelju čistoće srca i motiva pred Gospodinom i trajne vjere u njegova obećanja i pravednost njegovih zakona.

Sarajino ime promijenjeno

Vraćajući se na Postanak 17, u stihovima 15 i 16 Gospodin otkriva Abrahamu da će Sarajino ime biti promijenjeno u Sara - što znači "plemkinja" budući da je trebala biti majka kraljeva. Apostol Pavao objašnjava način na koji Gospodin Saru smatra majkom kraljeva, navodeći da je to zato što ona simbolizira savez kojim se razvija duhovno Abrahamovo potomstvo. Dakle, Sara je majka istih kraljeva kojima je Abraham simbolični otac. To su kraljevi za koje Pavao kaže da su "djeca obećanja", koji će vladati tisuću godina na blagoslov svih obitelji na zemlji. Galaćanima 4:22-31

Izak obećava

Abraham je imao veliku vjeru u Božja obećanja, ali to nije bila savršena vjera. Ponekad je posustajala, a jedan od tih trenutaka zabilježen je u Postanku 17:17,18. Unatoč Sarinoj neplodnosti, Abraham je imao vjeru da će, kada mu je Bog prvi put dao obećanje, vjerovati da će mu roditi sina, jer je tada bila mnogo mlađa. Sada, međutim, uz neplodnost, imala je devedeset godina. Kada mu je Gospodin ovaj put rekao da će Sara roditi sina, Abraham "pao je licem na zemlju i nasmijao se."

U svom srcu, pokazuje odlomak, Abraham je sumnjao da se takvo što može dogoditi, i ustajući sa zemlje, molio je Gospodina: "O, da Izmael živi pred tobom!", čini se da je misao ove molbe da bude sjeme obećanja. Bog je uvjerio Abrahama da će Izmael živjeti i postati otac velikog naroda; ali što se tiče obećanog potomstva, Sara je trebala imati dijete, ime mu je trebalo biti Izak i on će biti nasljednik saveza obećanja. Postanak 17:18-21

Izak se trebao roditi „u ovo određeno vrijeme sljedeće godine“, kaže stih 21. Ovo je bilo vremensko proročanstvo od velike važnosti za Abrahama. Čekao je mnogo dugih godina da Bog ispuni svoje obećanje o potomstvu, no tijekom cijelog tog vremena nije bilo dano nikakvo objašnjenje, do sada, koliko će dugo to čekanje morati trajati. Bog je također iskušao vjeru većine svog naroda u istoj liniji čekanja. Učenici su nakon njegova uskrsnuća pitali Isusa: „Hoćeš li u ovo vrijeme ponovno uspostaviti kraljevstvo Izraelu?“ Isus je odgovorio: „Nije vaše znati vremena ili razdoblja koja je Otac postavio u svojoj vlasti.“ Djela apostolska 1:6,7

Često kada se približi vrijeme za očekivane događaje, Gospodin otkriva tajnu svojim slugama. Noa je godinama gradio arku, vjerojatno bez ikakve konačne ideje o tome kada će doći potop, ali konačno je Gospodin rekao: „Za sedam dana pustit ću da kiša padne na zemlju.“ (Postanak 7,4). Stoga je Gospodin rekao Abrahamu: „U ovo određeno vrijeme sljedeće godine.“ S obzirom na to što je Abraham mislio u svom srcu o malo vjerojatnosti da će mu Sara roditi sina, možda mu je Gospodin dao ovu konačnu informaciju kao sredstvo za jačanje njegove vjere.

U završnim stihovima 17. poglavlja Postanka zabilježeno je da je Abraham brzo poslušao Gospodinove upute u vezi s obrezanjem, „znakom saveza“. „Istog tog dana“, piše u izvještaju, dao je obrezati sve muške u svom kućanstvu, uključujući sebe i svog sina Izmaela. (Postanak 17:23-27). U Svetom pismu postoji mnogo dokaza da Gospodin cijeni brzu poslušnost. U ovom Abrahamovom

slučaju, njegova brzina također bi ukazivala na to da mu je vjera u Božje obećanje o Sari obnovljena i da je želio izvršiti svaki detalj koji se odnosi na njegov dio saveza.

Bog se ukazuje Abrahamu

Mamre je bio Amorejca koji se ranije pridružio Abrahamu prilikom kada je spasio svog nećaka Lota. (Postanak 14:13). U Postanku 18:1, izraz „ravnice Mamre“ očito znači ravnice koje su pripadale Mamre, jer je Abraham bio samo došljak u zemlji. Očito je, međutim, bio u prijateljskim odnosima s mnogim Kanaancima, poput Mamre i drugih.

„Gospodin se ukazao“ Abrahamu, navodi tekst, no kasnije se ispostavi da je ta pojava bila posjet „trojice ljudi“ koji su služili kao glasnici Gospodnji. (Postanak 18,2). Ovaj način izražavanja prilično se često koristi u Bibliji kada se govori o Gospodinovom postupanju s pripadnicima čovječanstva. Nijedno ljudsko biće nije moglo vidjeti Boga i ostati živo. (Izlazak 33,20). Međutim, kada šalje svoje glasnike, očekuje da će oni koje posjećuju prema njima postupati s dostojanstvom i da će razmotriti poruku koju prenose.

Ova „trojica ljudi“ koji su posjetili Abrahama bili su anđeli - to jest, duhovna bića - koji su se materijalizirali kako bi mogli slobodno razgovarati s patrijarhom. U Novom zavjetu, apostol Pavao ih naziva takvima i implicitno navodi Abrahamovo gostoprimstvo kao primjer vrijedan oponašanja. „Ne propustite gostoprimstvo prema strancima, jer su nekima po tome neki, ne znajući, bili dobrodošli anđeli.“ Hebrejima 13:2

Abrahamovo gostoprimstvo

Potrebno se staviti u Abrahamov položaj kako bismo razumjeli njegovu veliku želju da se njegovi neočekivani posjetitelji osjećaju kao kod kuće. Nije živio na prometnoj gradskoj ulici gdje bi tisuće ljudi prolazile svaki dan. Umjesto toga, živio je na „ravnicama“ i u šatoru. Sasvim je moguće da će proći dani kada niti jedan stranac ne bi prošao pored njegova šatora. Ovdje su bila trojica i davali su sve naznake da su ljudi od velike važnosti.

Prema Abrahamovom mišljenju, ovo je trebao biti poseban događaj i želio je izvući što više. Sam Abraham bio je važan čovjek u tom dijelu svijeta i bio je naviknut davati upute kada je želio da se nešto obavi. Dao je upute Sari da pomogne pripremiti obrok za ove iznimne posjetitelje. Isto vrijedi i za mladića kojem je naredio da pripremi mlado tele i pripremi ga za obrok. Postanak 18:6,7

Abraham je pokazao određenu dozu uzbuđenja zbog posjeta trojice muškaraca, jer izvještaj kaže da je "otrčao k stadu" i osobno odabrao tele za koje je znao da će biti mekano za jelo. Posjeti Gospodina preko njegovih ovlaštenih glasnika nisu bili novi Abrahamu. Dok apostol Pavao objašnjava da je "nesvjesno ugostio anđele", sasvim je moguće da je ovu trojicu muškaraca doživljavao kao nešto više od onoga što su otkrivali. U svakom slučaju, pokazao se kao ljubazan i ljubazan domaćin, a čini se da je Sara rado surađivala s njim.

Poruka Sari

Abraham je stajao dok su njegovi gosti jeli, preuzimajući tako ulogu slugu. (Postanak 18:8). Dok su jeli, trojica muškaraca raspitivala su se gdje je

Sara. Iako je Sara pomagala u pripremi obroka, do tada se očito skrivala. Tada je glasnogovornik ovih posjetitelja rekao Abrahamu: "Sigurno ću se vratiti k tebi sljedeće godine u ovo doba, i Sara, žena tvoja, imat će sina." Postanak 18:10

Očito je da šator nije bio daleko od mjesta gdje su muškarci jeli, jer je Sara čula ovu objavu i „nasmijala se u sebi“ ili, kako bismo mi rekli, „nasmijala se samoj sebi“. Međutim, anđeo je znao da se nasmijala, i kada je kasnije spomenuo to, Sara je to zanijekala, ali anđeo je rekao: „Ne; nego si se smijala.“ Postanak 18:12-15

„Je li išta preteško Gospodinu?“ Ovo je praktična lekcija u izvještaju za nas. Ovo je od velike važnosti u odnosu na ostvarenje Božjeg plana. Možda je jedan od razloga zašto je Gospodin dopustio Abrahamu i Sari da toliko ostare prije nego što se Izak rodio bio upravo taj cilj da pokaže da je on, a ne oni, odgovoran za ispunjenje svih njegovih obećanja.

Crkva danas, i stoljećima unazad, pogrešno je zamišljala da uspjeh Božjih namjera na zemlji ovisi o naporima čovjeka. Svi bismo trebali biti sretni što to nije tako i što će se njegov plan da blagoslovi sve obitelji na zemlji kroz Abrahamovo potomstvo sigurno ostvariti. Sigurno je, unatoč svim okolnostima koje se čine suprotnima. To je „nada koju imamo kao sidro duše, sigurno i postojano.“ Hebrejima 6:19

Bog iskušava Abrahama

Gospodin uzima svoje sluge u svoje povjerenje u stvarima koje se odnose na njih i na one za koje su posebno zainteresirani. Općenito govoreći, Božji

narod prosvijetljen istinom trebao bi biti zainteresiran za cijelo čovječanstvo. Trebali bi imati Abrahamov duh i očito oduševljavati se Božjim planom - planom da se kroz Abrahamovo potomstvo blagoslove svi narodi na zemlji.

Gospodin je odlučio uništiti Sodomu zbog velike zloće grada. Međutim, iskoristio je priliku da iskuša Abrahamov interes za ljude u gradu, a posebno njegovu brigu za vlastite rođake - Lota i njegovu obitelj, koji su tamo živjeli. „Trebam li sakriti svoj plan od Abrahama?“ upitao je Gospodin. „Jer će Abraham sigurno postati velik i moćan narod i svi će narodi na zemlji biti blagoslovljeni kroz njega.“ Postanak 18:17,18

U ovom odlomku nalazimo zanimljiv primjer kako Bog uzima u obzir mentalna ograničenja svojih slugu kako bi mogli razumjeti njegovu gledište. Parafrazirajući Božju izjavu Abrahamu, to implicira da je čuo izvještaj da su stanovnici Sodome i Gomore vrlo zli, pa je došao istražiti. Ako su bili toliko zli kao što je izvještaj ukazivao, sigurno bi ih uništio. Zapravo, naravno, Stvoritelj svemira i Bog neba i zemlje nije trebao osobno posjetiti zemlju da bi dobio potrebne informacije. To je bio jednostavno njegov način govora na Abrahamovoj razini razumijevanja.

Abraham posreduje

Abraham je očito shvatio da Gospodin ima na umu moguće uništenje Sodome i Gomore. Usrdno je molio Gospodina da spasi grad, posebno ako se pokaže da se tamo nalazi nekoliko pravednih duša. Abraham je isprva pitao hoće li grad biti pošteđen ako se utvrdi da je pedeset duša pravedno. Kada je

nastavio smanjivati broj, moguće je da je imao na umu Lota i njegovu obitelj. Postanak 18:23-32

Gospodin je pokazao i svoje strpljenje s Abrahamom i svoju spremnost da pokaže milosrđe udovoljavajući njegovoj molbi čak i dok je nastavljao smanjivati broj. Ispostavilo se da nije bilo ni potrebnih deset pravednika, pa su gradovi uništeni. Postanak 19:24,25

To pokreće važnu točku s obzirom na Božje obećanje da će blagosloviti sve narode na zemlji. Isus ukazuje na to da nije učinjen nikakav napor da se izazove pokajanje Sodome i Gomore. Da je bilo, objasnio je Isus, ostale bi i ne bi bile uništene. (Matej 11:23,24). Najvažnije je, međutim, da je Isus također objasnio da će im se u razdoblju sudnjeg dana kraljevstva dati prilika da se pokaju, promijene svoje načine i dobiju život. Dakle, vidimo jasan primjer činjenice da će se, zajedno s ostatkom svijeta, pamtiti, u skladu s obećanjem danim Abrahamu da će kroz njegovo potomstvo biti blagoslovljeni svi narodi na zemlji. Kako se samo radujemo skorom ispunjenju ovog i svih Božjih obećanja za njegovo ljudsko stvorenje!